

Óraátállítás

valamiért fönnmaradok majd az iskolában. fönn-

maradni annyit jelent, büntetésből nem mehetek

haza órák után, mert mondjuk, nem csinálom meg

a leckét, rosszul felelek, nem figyelek vagy ren-

detlenkedek, a tanár észreveszi, s tanítás után

beültet néhányunkat egy terembe: különórát tart

vagy házit kell írunk, esetleg büntetésből százszor

egyetlen mondatot, ami lehet ígéretet, s erkölcsi

tanulság. én ritkán maradok fönn, talán csak

egyszer, amikor a földrajztanárnő, aki azt tanítja

majd nekünk, hogy a szocializmust úgy kétszáz év

múlva váltja a kommunizmus, nos, a tanárnő

egyszer nem enged haza órák után. amikor

ezt a verset írom, már nem fogok emlékezni, mi

lesz a hiányosságom vagy a vétkem. a fönn-

maradásra sem emlékszem, csak a pillanatra,

amikor közli velem, s arra, amint megyek haza-

felé, s majd azon töprengek, otthon mit mondjak,

miért késtem. a fönnmaradás ugyanis szüleim

szerint főbenjáró vétek, bizonyossága annak, hogy

valamit nem, vagy rosszul csinálok. szo-

rongva megyek hazafelé, lesznek vagy tizenkét

éves, nyitom a kaput, jó idő lesz, nagy-

anyám és apám a gangon ténykedik, s olyan

természetesen viselkednek, mintha nem is késtem

volna egy teljes órát. benézek a konyhába.

látom, hogy fél kettőt mutat a vekker, pedig

már fél három lesz. megnyugszom: rosszul jár,

s apámék nem vették észre a késésem. akkor sem

fogok gyanút, mikor apám megkérdi, hány óra,

s én azt hazudom, amit a mutatók mutatnak.

apám kérdez még: rendben volt-e minden

az iskolában és hazafelé jövet. megkönnyebbülten

bólogatok, rendben, persze. rendben minden. de

amikor azt kérdi majd, hogy nem maradtam-e

fönn, ideje lesz gyanút fognom, hogy valamelyik

osztálytársam a szomszéd utcából elkotyogott

valamit. és akkor összedől a világ egy délutánra

vagy egy hétre. talán meg is ver apám, talán csak

a tanmeséjét hallgathatom: nem elég, hogy fönn-

tartanak, még hazudok is, pedig megkaptam

az esélyt, hogy bevalljam, hiszen rá is kérdezett.

igen, de közben a lehetőséget is megkapom, a csá-

bítást, hogy talán mégsem tudják meg, mert rosszul

jár az óra, miközben csak apám tekeri vissza

majd a mutatókat, hogy csapdát állítson a gyere-

kének, aki azt gondolja akkor, vagy később,

mikor felnőttként ezt a verset írja, és a kettő

közötti évtizedekben is, mert sokszor eszébe jut

a történet, szóval azt gondolja: az óra vissza-

állítása nem kisebb hazugság, mint bármilyen

kapcsolat – s az idő: viszonylagos. □